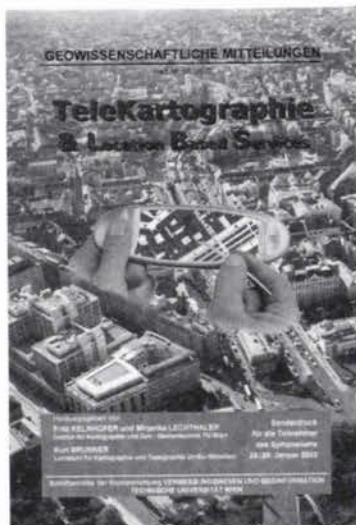

TELEKARTOGRAPHIE & Location Based Services

Herausgegeben von F. Kelnhofer, M. Lechthaler und K. Brunner

Publikacija *Telekartographie und Location Based Services* objavljena je u Schriftenreihe der Studienrichtung Vermessungswesen und Geoinformation Technische Universität Wien, Geowissenschaftliche Mitteilungen, Heft Nr. 58, 2002. Publikacija sadrži 14 referata sa simpozija o telekartografiji i položajno vezanim uslugama održanog 28. i 29. siječnja 2002.

Porast koji su internet i mobilne komunikacije doživjeli u posljednjih deset godina golem je i u prethodnom razdoblju teško zamisliv. Broj korisnika interneta 1991. je procinjen na 4,5 milijuna, a 2000. na 400 milijuna. Još dramatičniji bio je porast mobilnih telefona (mobitela). Krajem 1998. bilo ih je širom svijeta oko 300 milijuna, a prema predviđanjima do 2005. bit će ih više od milijarde. U 2002. pojavili su se mobiteli 3. generacije, zasnovani na standardu UMTS (Universal Mobile Telecommunication System) s brzinom prijenosa, prema predviđanju, do 2 Mbit/s, a danas realno do 384 Kbit/s. Ta brzina prijenosa omogućuje povezivanje mobitela i interneta, pa se govori o mobilnom internetu. Time su stvorene pretpostavke za raz-

voj položajno vezanih usluga (location based services – LBS) i telekartografije. Položajno vezane usluge su sve one informacije koje korisnik može dobiti preko interneta, a odnose se na položaj (lokaciju) na kojem se trenutačno nalazi. Npr. nalazi se u nekom gradu i traži najbliži hotel, bolnicu, bankomat i sl. Mnoge takve informacije najefikasnije se mogu prenijeti do korisnika u obliku kartografskih prikaza na ekranu mobitela. Zadatak je telekartografije da stvori kartografske prikaze prikladne za male ekrane mobitela.

Četrnaest članaka ovoga zbornika svrstano je u šest odjeljaka. Navodimo, u prijevodu na hrvatski, naslove tih odjeljaka i naslove članaka.

Koncepti u prijenosu i podastiranju prostornih informacija korisniku

F. Kelnhofer: Kartografija i telekomunikacije

“Mobilni internet” i pozicioniranje korisnika

Pammer, G. Gartner: “Mobilni internet” kao pretpostavka za telekartografiju

G. Retscher: Razmatranja karakteristika sustava za pozicioniranje pomoću mobitela kao osnove za položajno vezane usluge

Opazanje i kartografika na malim ekranima

G. Buziek: Geoinformacije u mobilnom internetu – Aspekti komunikacije i opazanja

K. Brunner, S. Neudeck: Grafički i kartografski aspekti prikaza na ekranima

Multimedijski koncepti u mobilnom dobivanju informacija

H. Scharlach, J.-C. Müller: Multimedijska tematska kartografija na ručnim osobnim računalima: mogućnosti i granice

M. Liqiu: Prema samoobjašnjavajućoj multimedijskoj prezentaciji za mobilne korisnike

Položajno vezane usluge: Osnovni koncepti

S. Winter: Ontološko modeliranje ruta za mobilne navigacijske usluge

T. Reichenbacher: Adaptivna vizualizacija geopodataka za položajno vezane usluge – konceptijski okvir

P. Ladstätter: Položajno vezane usluge: hipoteza ili stvarnost

A. Sollberger: Od tradicije do inovacije – od klasične prodaje do položajno vezanih usluga

Položajno vezane usluge: Primjene

G. Magenschab: MobilGuide tvrtke Mobilkom Austria kao primjer položajno vezanih usluga – koncepti, dosadašnja iskustva, budući razvoj

W. Reinhardt, F. Sayda i E. Wittmann: Položajno vezane usluge za planinare i izletnike – prva iskustva s VISPA

M. Lechthaler i S. Uhrli: Lol@ – City Guide. Prototip kartografski utemeljene UMTS-primjene

Svima koji se bave kartografijom, a žele se detaljnije upoznati i s telekartografijom, preporučujem ovu knjigu.

Nedjeljko Frančula

COMPUTER-ANIMATION IN DER KARTOGRAPHIE

Theorie und Praxis

Doris Dransch

Knjigu Doris Dransch: *Computer-Animation in der Kartographie – Theorie und Praxis* (Računalna animacija u kartografiji – Teorija i praksa) objavila je 1997. godine ugledna nakladnička kuća Springer iz Berlina i 11 podružnica od New Yorka do Tokija (ISBN 3-540-61829-5). Iako je od objavljivanja knjige prošlo već pet godina, smatram da je njezin sadržaj još uvijek aktualan i zanimljiv za čitatelje Geodetskoga lista.

Razvoj hardvera i softvera omogućio je posljednjih godina sve veću primjenu računalne animacije. Stoga je ona postala važan instrument vizualizacije potencijal koje su prepoznale i koriste se njime mnoge discipline: filmska i reklamna industrija, arhitektura, moda, prirodne znanosti i mnoge druge.

Računalna animacija pruža i kartografiji nove mogućnosti u dinamičkoj prezentaciji prostornih informacija. Pitanje je trebaju li kartografiji takvi dinamički oblici prikaza informacija ili je računalna animacija samo moderna igračka. Pritom treba naglasiti da se 1980-ih godina u mnogim znanstvenim disciplinama razvila znanstvena vizualizacija za koju je nužna računalna animacija, posebno interaktivna animacija, da bi se prikazalo sve bogatstvo sadržano u podacima. Papirnata statička

karta ne pruža takve mogućnosti. Na njoj se može prikazati samo jedna od više mogućnosti i stoga nije prikladno sredstvo za interaktivno grafičko istraživanje.

Na kraju treba misliti i na buduće korisnike karata – današnju djecu. Njima su računala bliža nego tiskani mediji. Za njih su dinamika i interaktivnost računalnih proizvoda sami po sebi razumljivi. Stoga se kartografi moraju pitati je li tradicionalna statička papirnata karta pogodan komunikacijski medij za takve buduće korisnike ili bi trebalo razviti alternativne oblike prezentacije. Moguća alternativa je interaktivna kartografska animacija. Iz opisanoga razvoja jasno je da kartografska animacija nije samo zanimljiva igračka, već danas nužan vizualizacijski alat. Stoga je svrha ove knjige približiti kartografima potencijal računalne animacije.

Gradivo knjige obuhvaća 145 stranica i podijeljeno je u osam poglavlja:

- 1) Uvod
- 2) Kartografski prikazi i računalna animacija
- 3) Osnove opće računalne animacije